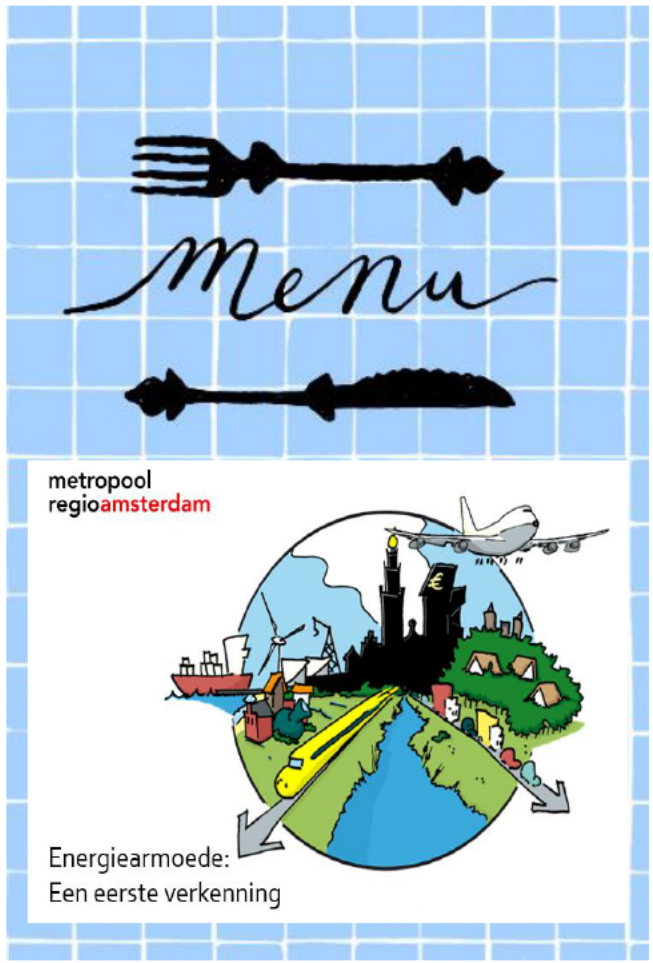
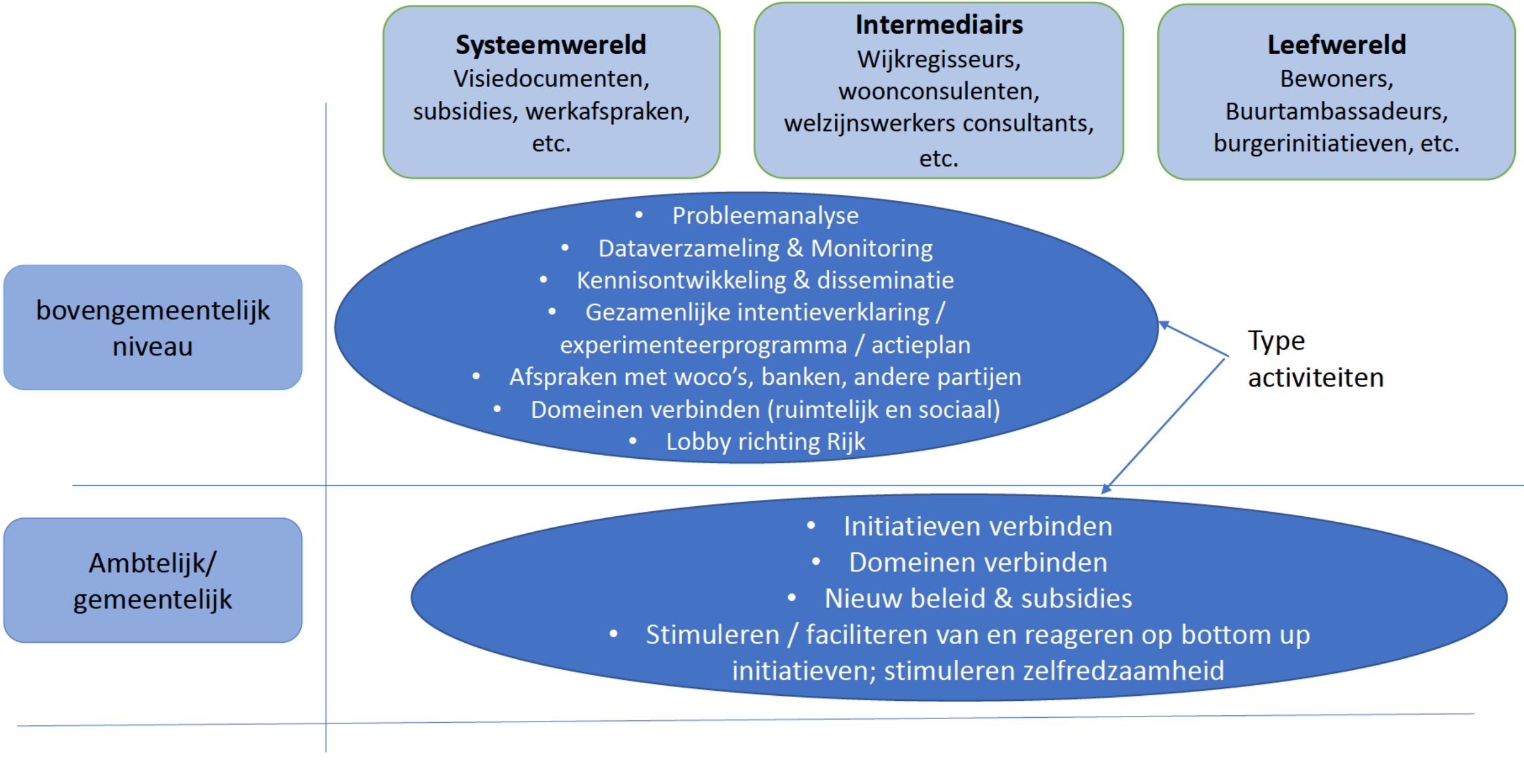
Energiearmoede en de MRA

‘Keuzegerechten’ voor de menukaart:

- Mogelijke acties op bovengemeentelijk niveau
- Mogelijke acties op gemeentelijk niveau

Systeemwereld
Visiedocumenten, subsidies, werkafspraken, etc.
Intermediairs
Wijkregisseurs, woonconsulenten, welzijnswerkers consultants, etc.
Leefwereld
Bewoners, Buurtambassadeurs, burgerinitiatieven, etc.
bovengemeentelijk niveau
• Probleemanalyse
• Dataverzameling & Monitoring
• Kennisontwikkeling & disseminatie
• Gezamenlijke intentieverklaring / experimenteerprogramma / actieplan
• Afspraken met woco's, banken, andere partijen
• Domeinen verbinden (ruimtelijk en sociaal)
• Lobby richting Rijk
Type activiteiten
Ambtelijk/ gemeentelijk
• Initiatieven verbinden
• Domeinen verbinden
• Nieuw beleid & subsidies
• Stimuleren / faciliteren van en reageren op bottom up initiatieven; stimuleren zelfredzaamheid

Acties op bovengemeentelijk niveau

Type activiteiten	Voorbeelden van concrete invulling
Waar zit het probleem en wie raakt het: (Data)-analyses	Analyse van MRA energiearmoede hotspots & doelgroepen via datasets van TNO (0-meting) en monitoren energiearmoede indicatoren. In kaart brengen relatie met energietransitie en andere maatschappelijke thema's (zoals gezondheid)
Kennisontwikkeling en kennisdeling: Monitoring interventies	Effectiviteit projecten meten, in kaart brengen maatschappelijke baten van verduurzamingsinzet
Kennisontwikkeling en kennisdeling: Leerkringen	Groep gemeenten deelt 4x per jaar ervaringen, projecten en best practices (bijv. via Servicepunt Duurzame Energie)
Kennisontwikkeling en kennisdeling: Disseminatie	Versterken en verbeteren kennis over problematiek: Webinars, podcasts, etc. actief ontsluiten (bijv. via Servicepunt Duurzame Energie)
'Sociale' green deal/ intentie overeenkomst / plan van aanpak / experimenteeromgeving	Zie 'Klimaattop Noord NL' samenwerking: organiseer een Top, laten tekenen partners intentieverklaring (zoals woco's, banken) incl financiering, Programma Zuid Holland; meerdere gemeenten verbinden in samenwerking & financiering
Barrières wegnemen en verankeren van het thema: Verbinden relevante beleidsdomeinen (ruimtelijk en sociaal)	Afspraken domeinen: Energiearmoede in armoedemonitor; organiseren duurzame expedities, taskforce energiearmoede, ontwikkelen aanpak voor en met relevante doelgroepen.
Lobby Rijk (met G4, G40, IPO, VNG en andere regio's) om thema hoger op de agenda te krijgen en voor meer middelen	Welke subsidies/wet- en regelgeving werken niet / moeten anders; gesprek met rijk vanuit vervolg Verstedelijkingsstrategie
Lobby voor middelen: bijv. Europees fonds e-armoede	Ook voor NL mogelijkheid tot aanspraak op fonds--> welke voorwaarden?

Acties op gemeentelijk niveau

Type activiteiten	Voorbeelden van concrete invulling
De praktijk verbinden → Bestaande initiatieven → Nieuwe initiatieven opzetten → Proeftuinen	Energiecoach aan de huurcommissie verbinden (bij woco's zit groot deel doelgroep) Woco & opbouwwerk samenwerken Mobility Mentoring (zelfredzaamheid verhogen & schuldhulp) Deventer lening voor smalle beurs (buiten BKR om)
Maken van nieuw beleid & subsidies voor energiearmoede huishoudens	Haarlem visiedocument energiearmoede, RREW alleen voor energiearmoede huishoudens; energiebank; witgoedprojecten; uitrol van fix-brigade aanpak
Analyse huidig gemeentelijk beleid en projecten	Is het (huidige/ aanstaande) beleid e-armoede proof (zie Leeuwarden die vanuit WMO geld geeft om koelkast 2e hands te vervangen ..)/ waar niet + hoe te verbeteren? → scan TVW's??
Analyse van huidige en potentiële samenwerkingspartners	Wie kan moeilijk bereikbare segmenten wél bereiken? Wordt daar al mee samengewerkt/ wanneer willen ze gaan samenwerken? Landelijke/ regionale partijen als LSA bewoners, Movisie, BPSW, SWN + lokale partijen als wijkmanagers gemeente, welzijnsorganisaties/ opbouwwerk, UWV, sociale kredietbank
Stimuleren / faciliteren van en reageren op bottom up initiatieven; stimuleren zelfredzaamheid	huurders aan de zonnestroom/ sociale postcoderozen; energiecooperaties versterken; uitlokken van initiatieven via prijsvragen
Doelgroepensegmentatie voor succesvolle aanpak: (accu vol/ leeg; adoptiecurve Rogers: koplopers/ middenmoters/ achterblijvers)	Niveaus van betrokkenheid bij de samenleving: per segment doorhebben dat een wezenlijk andere aanpak nodig is (boodschap, middelen, afzenders, financiële instrumenten (sparen om lening terug te betalen); andere modellen: Citisens/ Mentality/ BSR; segmentatie op 'levensproblemen': studie CBS naar oorzaken armoede, Mobility Mentoring
Analyse barrières van energiearmoede in het dagelijks leven en handelingsperspectief doelgroep	Nagaan hoe e-verbruik in elkaar steekt + wat bewoner met elk element ook echt kan (sociaal huurders: weten dat koelkast oud is en veel verbruikt is 1 ding; het kunnen vervangen een tweede ..)
Domeinen verbinden en thema verankeren: zowel bestuurders & ambtenaren	Energieambtenaren naar de 'Bibliotheek'; hittestress en isolatieplannen van de gemeenten meenemen in gesprekken met bewoners; opzetten gemeentelijke taskforce energiearmoede; benoemen programma-manager energiearmoede; starten fieldlab wijkaanpak; Mobility Mentoring

Acties op gemeentelijk niveau

Type activiteiten	Voorbeelden van concrete invulling
Domeinen verbinden en thema verankeren: zowel bestuurders & ambtenaren	Energieambtenaren naar de 'Bibliotheek'; Hittestress en isolatieplannen van de gemeenten meenemen in gesprekken met bewoners; Opzetten gemeentelijke taskforce energiearmoede; Benoemen programma-manager energiearmoede; Starten fieldlab wijkaanpak;
Barrières wegnemen : Kansrijke initiatieven promoten/ op gang helpen	Zie Overijssel: 'Start-up in residence'/ 'Startteam e-innovatie' Zie Z-holland: ondersteunen + promoten Delen Duurzame Energie → ook: garantstelling waardoor goedkoper geld lenen (veel betere business case → kansrijker) Introductie projecten met Social Impact Bonds (wie wil – met maatschappelijk rendement – in wijken/ zwakkere doelgroepen investeren Opzetten Energiebank: solidariteit sterkere schouders met zwakkere stadsgenoten
Analyse barrières van energiearmoede in het dagelijks leven en handelingsperspectief doelgroep	Nagaan hoe e-verbruik in elkaar steekt + wat bewoner met elk element ook echt kan Zie voorbeeld Witgoed regelingen: Papillon project België: sociaal huurders: weten dat koelkast oud is en veel verbruikt is 1 ding; het kunnen vervangen een tweede ..) Sociale postcoderoos: sociaal huurders profiteren van aanzienlijk lager tarief voor elektriciteit door SCE-regeling, zónder zelf in PV-panelen te hoeven investeren

Toelichting op acties op bovengemeentelijk niveau

metropool
regioamsterdam

Energiearmoede:
Een eerste verkenning

Klimaattop Noord NL

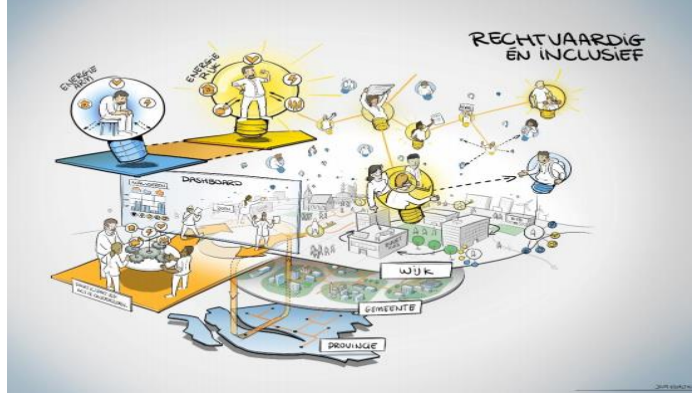
- Ondertekenaars committeren zich aan opgestelde punten.
- Prioriteit en opgave geformuleerd: “Ook dat past heel goed bij de politieke focus van Noord-Nederland: juist de gecombineerde aanpak van armoedebestrijding, sociale participatie, de woningmarkt (in combinatie met krimp) en energiebeleid wordt als prioriteit gezien. In het onderwerp energiearmoede” komen deze thema’s logisch samen.
- Doelstellingen en overeenkomsten worden opgenomen in beleidsaanpakken en visiedocumenten

voorbeelden van gezamenlijke afspraken:

- We stimuleren financiële adviesgesprekken met de doelgroepen, zoals de Voorzieningenwijzer van de gemeente Hoogeveen. En zorgen dat energiebesparing daar integraal onderdeel vanuit maakt.
- We stimuleren het opleiden van taxateurs om duurzaamheid beter te waarderen. Daarmee helpen we mensen met een huis, maar zonder geld, hun hypotheek verantwoord te verruimen.
- We organiseren het overleg met stakeholders zoals banken om hen preventief te laten investeren in huishoudens waar energiearmoede dreigt. Net zoals de zorgverzekeraar nu ook dieetadvies vergoed.
- We laten in prestatieafspraken met woningcorporaties vastleggen dat er bij de jaarlijkse onderhoudsafspraak (thuis bij de huurders) aandacht komt voor energiebesparing.
- We brengen de doelgroep goed in kaart. Segmenteren, zodat verschillende interventies ook heel gericht kunnen worden ingezet. We gaan in gesprek met de doelgroep zodat de aanpakken voorzien in een behoefte.
- We leggen een verband tussen het sociale beleidsveld en de energietransitie, combineren budgetten en maken gebruik van de synergie van deze combinatie.
- We werken met diverse organisaties aan een goed netwerk voor vroeg signalering van schuldsituaties.
- We nemen energiebesparing mee in trajecten van schuldhulpverlening

Programma provincie Zuid Holland: naar een inclusieve energietransitie

- 3 jarig programma, 900K financiering
- Monitoring energiearmoede cijfers komende 3 jaar deelnemende gemeenten en wijken
- Ondersteunen nieuwe en bestaande initiatieven in de wijk, dmv geld, middelen of capaciteit
- Leerkringen met de deelnemende gemeenten
- Deelnemers zijn Rotterdam, Den Haag, Delft, Leiden, Schiedam, Dordrecht, Alphen a/d Rijn, Capelle a/d IJssel
- Onderzoek naar sociaal maatschappelijke voordelen van energiearmoede aanpakken met rapportages voor provincie en gemeenten
- https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/energie/duurzame-verwarming/gebouwde-omgeving/inclusieve-energietransitie/

Provincie Utrecht
Aanpak Inclusieve Energietransitie

- De provincie Utrecht trekt 8,9 miljoen euro uit voor oplossingen om duurzame energie voor alle inwoners mogelijk te maken. Niet iedereen kan de investeringen voor het verduurzamen van een woning en de energiekosten betalen. Daarom ondersteunt de provincie projecten met expertise en financiering om te experimenteren bij het besparen en opwekken van duurzame energie in bestaande wijken en nieuwbouw.

- De provincie denkt mee maar zet ook ondernemende adviseurs in voor bijvoorbeeld procesbegeleiding. Daarbij wordt financiering beschikbaar gesteld voor de uitvoering en kennisdeling. Door een provinciale garantstelling maakt de provincie het bovendien mogelijk dat Verenigingen van Eigenaren van appartementencomplexen een lening kunnen krijgen (via de Economic Board Utrecht) om hun complex te verduurzamen.

- Goed voorbeeld van zo'n innovatie is de ontwikkeling van de gebouwgebonden verduurzamingsdienst. Samen met de EBU wordt gewerkt aan de ontwikkeling van deze dienst. Een eerste pilot vindt plaats in de gemeente Amersfoort. De bouwer verduurzaamt bestaande woningen en garandeert een minimale hoeveel energie- (en dus geld)besparing. De bouwer is verantwoordelijk voor service en onderhoud van de verduurzamingsmaatregelen, zoals isolatie, zonnepanelen en warmtepompen. De woningeigenaar betaalt voor deze dienst maandelijks een bedrag aan de bouwer. Als de woning wordt verkocht gaat de dienst over op de volgende eigenaar.

- https://www.energiewerkplaatsutrecht.nl/themas/inclusieve+energietransitie/default.aspx

Start up in residence - Overijssel

Idee:
Er wordt een innovatie programma opgesteld, waarbij

- Indieners geholpen worden met het zo kansrijk mogelijk maken van het idee/ de aanpak; men krijgt hiertoe een eigen ‘business-coach’ toegewezen en kan verschillende inhoudelijke modules volgen.
- Een gemeente of woningcorporatie een idee/ aanpak ‘adopteren’: de toezegging wordt gedaan dat het idee/ de aanpak de gelegenheid krijgt te worden toegepast. Deze toezegging bestaat uit een combinatie van het bieden van een plek om het nieuwe idee/ aanpak toe te kunnen passen en het beschikbaar stellen van budget voor een pilot.

Achtergrond:
De provincie Overijssel hanteert bovenbeschreven opzet, specifiek met het oog op nieuwe technieken op het gebied van energiebesparing, - opwek en – opslag. Bij deze opzet is het volgen van het aangeboden ontwikkeltraject (men werkt met genoemde coach + experts in verschillende fasen aan steeds concrete versies van het businessplan, waarbij men alleen bij een positieve beoordeling van de tussenproducten naar een volgende fase doorgaat).
Zie: https://www.overijssel.nl/onderwerpen/economie/innovatie/launching/start-up-residence/

MRA taskforce energiearmoede

- Uitvoerend (aanjaagteam) en bestuurlijk: portefeuilles energie transitie opgaven (duurzaamheid en wonen) & Armoedevraagstukken
- Deelname : Een bestuurder uit zowel duurzaam als sociaal domein
- Toewerken naar structurele programma's, specifiek beleid en lobby richting Rijk
- Integratie energiearmoede' in: Verstedelijkingsstrategie, Regionale Energie Strategieën, Wijkuitvoeringsplannen, Transitievisie Warmte, Nationaal Warmtefonds, Armoede monitor, opgave welzijnsorganisaties, Programma Aardgasvrije Wijken
- Voorbeeld: Aanbod van de energiecoaches integreren binnen de bestaande werkprocessen van het sociaal domein waaronder Schulddienstverlening, Minima, WMO, Werk en Inkomen en Sociaal Wijkteam (bron: visie document Haarlem)

Toelichting op acties op gemeentelijk niveau

metropool
regioamsterdam

Energiearmoede:
Een eerste verkenning

Helpen startups/ sociale ondernemers:

Ontwikkelfonds / garantstelling / promotie

Idee:
Regelmatig worden door (sociaal) ondernemers kansrijke concepten ontwikkeld die energie-armoede bestrijden.
Vaak lopen deze ondernemers tegen allerlei problemen aan, als men eenmaal met het idee als start-up aan de slag gaat,

- Te kort aan middelen voor conceptontwikkeling
- Moeite met verkrijgen van benodigde - private – financiering
- Geringe naamsbekendheid

De *provincie Z-Holland* onderkent dit en ondersteunt door middel van :

- Een ontwikkelfonds voor energiecoöperaties (https://www.zuid-holland.nl/actueel/nieuws/maart-2021/kick-start-energiecooperaties-projecten-duurzame/)
- Subsidies voor conceptontwikkeling (https://www.zuid-holland.nl/loket/subsidies/subsidies/lokale-initiatieven/: item nr 2)
- Een garantstelling (voor 80% van de investering in collectieve zonne-installaties; het is dan geen staatssteun)
- Promotie (https://twitter.com/berendpotjer/status/1306285101181960194)

Duurzame expedities

Idee:
Medewerkers van gemeenten (of woco's) krijgen door direct contact met de doelgroep meer feeling met wat er bij hen (echt) speelt. Enerzijds inhoudelijk (welke vooroordelen/ misvattingen spelen mogelijk een rol?) en anderzijds contextueel (hoe zit de leefsituatie in elkaar, waar heeft men zorgen over/ waar verliest men energie aan?). Dit zorgt ervoor dat men voortaan – veel - effectiever beleid/ maatregelen opstelt.

Voorbeelden:

- Woningcorporatie Waterweg Wonen is ten behoeve van het bepalen welke maatregelen zouden kunnen helpen om huurders aan te zetten tot duurzamer gedrag c.q. het creëren van draagvlak voor door de woco te nemen duurzaamheidsmaatregelen het traject aangegaan om eigen medewerkers bij huurders langs te laten gaan. En in gesprek te gaan over hun leven, wat ze bezighoudt, hoe ze aankijken tegen allerlei zaken (waaronder duurzaamheid). Dit heeft hen de ogen geopend en stelt hen in staat voortaan bij maatregelen die bedacht worden veel beter in te schatten of deze zullen gaan werken.
- De gemeente Amsterdam had een leergang (de Nieuwe Wibaut; https://www.youtube.com/watch?v=LlYcZPRdwBI) waarbij ambtenaren 'les' kregen over participatie. De kern van die leergang bestond uit het in kleine groepen meewerken aan de ambities van maatschappelijk initiatieven. Ook hier konden ambtenaren na het 'in direct contact zijn met de doelgroep' (in dit geval 4 tot 6 weken) de effectiviteit van voorgenomen beleid veel beter inschatten c.q. hielp het hen effectievere maatregelen te bedenken.

Ontwikkelen aanpak voor en met relevante doelgroep

Idee:
De inzet van leden van de doelgroep zelf/ ervaringsdeskundigen zorgt ervoor dat hetgeen aan beleid/ maatregelen bedacht wordt meteen al veel kansrijker is. Een variant hierop is de inzet van reality games, waarbij beleidsmakers/ betrokkenen fictief de rol van bijv. bewoners toebedeeld krijgen, en bijv. een wijkaanpak vervolgens fictief wordt doorlopen.

Voorbeelden:

- Het werken met leden van de doelgroep zelf, en hen helpen de rest van de doelgroep 'aan te zetten' is een effectief gebleken opzet. Vanuit bijv. het experimenteerprogramma 'Blok voor Blok' is hier veel ervaring mee opgedaan. Dit heeft o.a. geleid tot de oprichting van Buurkracht (momenteel onderdeel van de participatiecoalitie, samen met LSA Bewoners, die ook veel ervaring heeft met co-creatie.
- Vanuit het experimenteerprogramma 'Innovatieve Aanpakken' is dit uitgangspunt uitgebreid met het ook meenemen van onderwerpen t.a.v. prettiger wonen bij de doelgroep ook – en zelfs: veel meer – spelen. Dit heeft geleid tot de ontwikkeling van de 'Woonwensenscan', waarbij bijv. ook naar onderwerpen als veilig, gezond en langer thuis wonen wordt gekeken (zie https://www.elmg.nl/aan-de-slag/woonwensenscan).
- Het Servicepunt Duurzame Energie ontwikkelt momenteel een reality game; deze is waarschijnlijk vanaf oktober te spelen.

Opstellen van gemeentelijk visie document- Haarlem

- Gemeente Haarlem stelt visie, strategie en pilots op thema ‘Sociale Energie Transitie’
- Omschrijving van hoe en welke domeinen te verbinden
- Wat te verstaan onder de opgave, de definitie en strategie van een sociale energietransitie
- Omschrijving van samenwerkingspartners en rol gemeente
- Pilots energiebesparing, werkgelegenheid en domeinverbinding in de wijk
- https://gemeentebestuur.haarlem.nl/Vergaderingen/Commissie-beheer/2020/13-februari/17:00/Bijlage-1-Visiedocument-Sociale-Energie-Transitie.pdf

Social Impact Bonds

Idee:
Private partijen financieren het opzetten en uitvoeren van een overheidsprogramma. Het overheidsprogramma is gericht op het verbeteren van de positie van een bevolkingsgroep en daarmee op het behalen van maatschappelijke besparingen. Als de maatschappelijke doeleinden zijn behaald, vindt er voor de overheid/gemeente een besparing plaats. Afhankelijk van de vooraf gemaakte prestatie-afspraken, ontvangen de investeerders een rendement in relatie tot de effectiviteit van het programma. Worden de beoogde besparingen niet door het programma gerealiseerd, dan hoeft de overheid/gemeente het geïnvesteerde geld niet terug te betalen. Zie https://www.rvo.nl/initiatieven/financieringsvoorbeelden/social-impact-bonds-sib.

Concreet idee:
(sociaal) huurders kunnen vooral het *elektriciteitsdeel* van hun energierekening beïnvloeden. Vervanging van oudere witgoedapparaten door nieuwe, veel zuiniger apparaten kan het elektriciteitsverbruik sterk verminderen. De doelgroep zelf heeft doorgaans niet de financiële middelen om dit te doen; met private investeerders kan een Social Impact Bond worden afgesloten.

Sociale energiecoöperaties/ postcoderoos

Idee:
Iedereen betaalt via zijn energierekening Opslag Duurzame Energie (een gemiddeld huishoudens € 175/ jaar). Met deze gelden worden de subsidieregelingen gevuld die bedoeld zijn om opwek van duurzame energie te stimuleren (SDE+, SCE en SDE++). Deze kunnen gebruikt worden om via de zgn. *postcoderoosregeling* lokaal duurzame energie op te wekken. Hierbij wordt een lokale e-coöperatie opgericht en kunnen omwonenden door hier lid van te worden mee profiteren van het rendement (van bijv. een zonnestroominstallatie). Hier wordt veel gebruik van gemaakt. Leden dienen zelf te investeren in de zonne-installatie. Mensen in een situatie van – dreigende – energiearmoede kunnen dat echter vrijwel nooit.

Sinds kort zijn er echter ook *sociale energiecoöperaties*. Hierbij is het lidmaatschap van de lokale energiecoöperatie gratis, stellen woningcorporaties daken beschikbaar voor zonne-installaties en wordt de installatie volledig voor gefinancierd. Huurders hoeven dus zelf geen (spaarzaam) spaargeld in te zetten. Hierdoor kunnen sociaal huurders profiteren van aanzienlijk lagere energietarieven.

Voorbeeld:
- Delen Duurzame Energie: sociale onderneming heeft, heeft beschreven model uitgewerkt samen met partner Greenchoice; Deelname scheelt deelnemers gemiddeld € 150 tot € 350 per jaar, met uitschieters van € 700,-. Er zijn tot nu toe 2 installaties volgens geschetst model gerealiseerd; voor 29 extra installaties is recent een subsidie beschikking ontvangen (www.delenduurzameenergie.nl / https://delenduurzameenergie.nl/eerste-zonnestroominstallatie-voor-sociale-huurwoningen-van-start-in-leiderdorp/)

Advies en installatie: Fixbrigade

Naam: FIXbrigade© Jungle Amsterdam www.jungle.amsterdam

Omschrijving: De FIXbrigade© is onderdeel van de Jungle aanpak Energiearmoede in Amsterdam Oost en is een leerwerk traject voor uitkeringsgerechtigden waarbij de leermeester hen opleidt en begeleidt in het werk. De FIXers geven bewoners advies over hoe met kleine maatregelen het comfort en de energetisch kwaliteit van de woning kan worden verbeterd. Zij passen de maatregelen in overleg met de bewoner toe om de energierekening te verlagen. Dit is een volwaardige baan dat een bijpassend salaris verdient.
De FIXbrigade is gratis voor huishoudens met een smalle beurs, waar energie-armoede over het algemeen gangbaar is.

Locatie / werkingsgebied: FIXbrigade is in Amsterdam Oost actief. De Jungle kan helpen bij de opstart en begeleiding van nieuwe FIXbrigades.

Type initiatief: Concrete uitvoer om energiearmoede tegen te gaan.

Trekker en betrokkenen: Jungle Amsterdam, [redacted], Stadsdeel Oost [redacted]

Status: Loopt nu al 3 jaar. De wens van Amsterdam is om dit project op te schalen. Tot op heden wordt dit project uitgevoerd met vrijwilligers.
De planning is om in elk geval de leermeester vanaf eind 2021 een betaalde baan te bieden. Hiervoor moet nog budget worden gevonden.

Behaalde resultaten / beoogde resultaten:
- In Amsterdam Oost zijn ongeveer 150 mensen geholpen. Hun woningen zijn comfortabel en hun energierekening is lager tot 500 euro.
- Daarnaast zijn er 150 infraroodmetingen inclusief rapportages uitgevoerd. En er zijn 10 CV installaties waterzijdig ingeregeld.

Belangrijkste lessen: (in positieve en negatieve zin)
- Zeer tevreden bewoners. Woningcoöperaties nemen adviezen vaak over.
- Tijdintensief: ten minste 8 uur per woning.
- Kandidaat FIXers dienen technisch inzicht en praktisch ingesteld te zijn. Het trainen van deze mensen kost tijd, omdat veel kennis en kunde moet worden overgebracht.
- Jungle kan alleen adviseren, de gemeente moet zelf een lokaal FIXbrigade op starten. Onze leermeester kan andere FIXers opleiden.

Bij wie is meer informatie te halen over dit initiatief?:
[redacted]@jungle.amsterdam. www.jungle.amsterdam telefoon: 020 [redacted]

Witgoed regelingen: Papillon project België

- Lease constructies witgoed voor energiearmoede huishoudens
- Samenwerking met Bosch-Siemens
- Sociaal Franchise model – opbouwwerker ‘middel man’ tussen huurder-bedrijf

[redacted]
[redacted] Energiearmoede
Samenlevingsopbouw West-Vlaanderen vzw
T [redacted] – M [redacted]
[redacted]@samenlevingsopbouw.be

Advies en installatie: De Energiebank

- De Energiebank is nationaal actief (in 6 gemeenten, oa Haarlemmermeer). Met vrijwillige energiecoaches en daarnaast de mogelijkheid voor huishoudens die het kunnen missen, om juist energie te doneren aan energiearme huishoudens.

- Energiecoaches geven advies over energiebesparing en hulp bij het doorvoeren van de energiebesparende maatregelen. De bewoners ontvangen een bespaarpakket met o.a. radiatorfolie en ledlampen. Dit pakket wordt kosteloos geïnstalleerd zodat mensen structureel lagere lasten hebben. https://www.energiebanknederland.nl/

Mobility Mentoring

Idee:
‘Chronische stress werkt verlammend op ons vermogen problemen op te lossen en doelgericht te werken.’ Dat is een van de belangrijkste uitgangspunten van Mobility Mentoring®. Deze aanpak ondersteunt non-profit organisaties en gemeenten bij het structureel verbeteren van de financiële en sociale situatie van hun inwoners. Met aandacht voor de samenhang tussen de verschillende leefgebieden, de effecten van stress én met oog voor de mens – hun leefsituatie en gedrag.

https://mobilitymentoring.nl/
https://www.platform31.nl/publicaties/mobility-mentoring

Concreet idee:
Mobility Mentoring is twee redenen interessant/ relevant:

a) Het is een uitontwikkeld instrument dat direct – door bijv. de gemeente/ UWV/ woco’s - kan worden ingezet bij schuldhulpverlening
b) Het biedt in algemene zin een rijk inzicht in de psyche en (dis)functioneren van mensen met meervoudige problematiek. Aangezien dit bij veel mensen met – dreigende – energiearmoede het geval is, kan deze kennis nuttig worden ingezet bij het ontwikkelen van aanpakken gericht op het bestrijden dan wel voorkomen van verdere energiearmoede

Betrokkenheid bij de samenleving

Idee:
Segmentatiemodellen waarmee de betrokkenheid van bewoners naar de samenleving in kaart worden gebracht – zoals 'Burgerschapsstijlen' en 'Citisens' geven inzicht in de drijfveren van burgers en hun relatie tot de samenleving, de overheid en de politiek. Daarmee geeft het inzicht in/ handvatten t.a.v. de belangrijke vraag hoe leden van de doelgroep (mensen met – dreigende – e-armoede) al dan niet aangesproken kunnen worden op hun mede verantwoordelijkheid voor zaken als verduurzaming. Ook geeft het zicht op de kansrijkheid van het aanspreken van de doelgroep door (lokale) overheden, zowel t.a.v. de gebruikelijke invalshoeken wat betreft overtuigen/ verleiden als nieuwe/ op de doelgroep afgestemde.
Zie https://www.motivaction.nl/onderzoeksmethoden/burgerschapsstijlen en https://www.citisens.nl/

Achtergrond:
Een steeds grotere groep Nederlanders is teleurgesteld in de rijksoverheid/ de politiek. Dat kan allerlei redenen hebben: van wantrouwen (toeslagenaffaire) tot en met slechte ervaringen met contact met gemeenten. Naarmate men meer van dat soort negatieve ervaringen heeft (of van anderen hoort), hoe groter de kans is dat men zich minder verbonden voelt met de overheid/ samenleving. Veel overtuigingsstrategieën zoals die worden ingezet vanuit het dossier 'energie-transitie' appeleren echter wel aan maatschappelijke betrokkenheid. Met name bij het – grootste! - segment 'Structuurzoekers' werkt dit niet/ steeds minder.
Dit segment vertoont een grote overlap met de Nederlanders die in energie-armoede verkeren, of daarin dreigen te belanden. Extra aandacht voor deze groep, en inzichten opdoen in wat bij hen speelt/ wat wél werkt, is daarom belangrijk.